

РЕШЕНИЕ

№ 266

гр. Варна, 13.03.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – ВАРНА, IV СЪСТАВ ГО, в публично заседание на седемнадесети февруари през две хиляди двадесет и пета година в следния състав:

Председател: Константин Д. Иванов

Членове: Златина Ив. Кавърджикова
Николай Св. Стоянов

при участието на секретаря Марияна Ив. И.
като разгледа докладваното от Златина Ив. Кавърджикова Въззивно гражданско дело № 20243100502617 по описа за 2024 година
за да се произнесе, взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 258 и сл. ГПК.

Образувано е по постъпила **въззивна жалба вх. № 42332/28.05.2024 г.** от Ж. Ж. И., ЕГН ***** от гр. Н.П., ул. „Ц.И.Ш.“ № 60А, против решение № *****г. по гр. д. № 5239/2023 г. на ВРС, 52-ри състав, с което е отхвърлен предявения от нея срещу „УМБАЛ „С.М.“ ЕАД, ЕИК *****“, със седалище и адрес на управление гр. Варна, бул. „Х.С.“ № 1, иск с правно основание чл. 224, ал. 1 КТ за осъждане на ответника да ѝ заплати сумата от 3878,89 лева, представляваща обезщетение за неизползван платен годишен отпуск от 67 дни за времето на признатото ѝ от съда за незаконно уволнение от 12.09.2017 г. - датата, считано от която е прекратено трудовото ѝ правоотношение с ответника със Заповед № 201/11.09.2017 г. до 21.06.2019 г. - датата, на която трудовото ѝ правоотношение с ответника е прекратено на осн. чл. 325, ал. 1, т. 2 от КТ със Заповед № 183/21.06.2019 г., ведно със законната лихва върху сумата, считано от датата на подаване на исковата молба в съда – 27.04.2023 г. до окончателното изплащане на задължението; отхвърлен е предявения от нея срещу „УМБАЛ „С.М.“ ЕАД, ЕИК *****“, със седалище и адрес на управление: гр. Варна, бул. „Х.С.“ № 1, иск с правно основание чл. 86 от ЗЗД за осъждане на ответника да ѝ заплати сумата от 1 470,73 лева, представляваща дължимата мораторна лихва върху обезщетението за неизползван платен годишен отпуск в размер на 3878,89 лева, начислена за периода от 01.08.2019 г. до 26.04.2023 г.

Счита обжалваното решение за неправилно, незаконосъобразно, постановено в противоречие с материалния и процесуалния закон. Сочи, че с молба от 12.01.2024 г.,

изпратена по пощата и постъпила по делото на 15.01.2024г. е поискала съдът да допусне изменение, на осн. чл. 214, ал. 1 от ГПК на иска с правно осн. чл. 224, ал. 1 от КТ, като претенцията бъде увеличена от 3878.89лв. на 3936.52лв., а на иска с правно осн. чл. 86 от ЗЗД за периода от 01.08.2019г. до 26.04.2023г. върху изменения размер на главницата от 3936.52лв., от 1470.73лв. на 1510.61лв. С протоколно определение № 353/24.01.2024г. съдът е допуснал исканото изменение на исковите претенции. С обжалваното решение се е произнесъл обаче, отхвърляйки исковите претенции в първоначално заявените размери.

Моли да бъде отменено обжалваното решение и за постановяването на друго, с което бъдат уваж. исковите претенции изцяло.

В писмен отговор по реда на чл. 263, ал. 1 от ГПК УМБАЛ „С.М.“ ЕАД, ЕИК *****, със седалище и адрес на управление: гр. Варна, бул. „Х.С.“ № 1, представлявана от изпълнителния директор д-р С.П.А.-А., чрез юрк. П. Р. поддържа, че обжалваното решение е правилно обосновано и законосъобразно, постановено в съответствие с материалния и процесуалния закон. Първоинстанционният съд е обсъдил всички събрани по делото доказателства, правилно е изяснил фактическата обстановка и е достигнал до правилните правни изводи. Подадената въззивна жалба е неоснователна. Моли се да бъде потвърдено обжалваното решение. Възразява по приемането на представения амбулаторен лист, поради настъпилата преклузия.

Постъпила е и **въззивна жалба вх. № 94440/22.11.2024 г.** от Ж. Ж. И. ЕГН *****, от гр. Н.П., ул. „Ц.И.Ш.“ № 60А, против решение № ***** г. по гр. д. № ***** на ВРС, с което е допълнено решение № ***** г. по гр. д. № 5239/2023 г. на ВРС, като е отхвърлен предявения от нея срещу „УМБАЛ „С.М.“ ЕАД, ЕИК *****, със седалище и адрес на управление: гр. Варна, бул. „Х.С.“ № 1, иск с правно основание чл. 224, ал. 1 КТ за осъждане на ответника да ѝ заплати обезщетение за неизползван платен годишен отпуск за времето на признатото ѝ от съда за незаконно уволнение: от 12.09.2017 г. - датата, считано от която е прекратено трудовото ѝ правоотношение с ответника със Заповед № 201/11.09.2017 г., до 21.06.2019 г. - датата, на която трудовото ѝ правоотношение с ответника е прекратено на осн. чл. 325, ал. 1, т. 2 от КТ със Заповед № 183/21.06.2019 г. и за разликата над сумата от 3878,89 лева, до пълния претендиран размер от 3936,52 лева, ведно със законната лихва върху сумата, считано от датата на подаване на исковата молба в съда – 27.04.2023 г., до окончателното изплащане на задължението и е отхвърлен предявения от нея срещу „УМБАЛ „С.М.“ ЕАД, ЕИК *****, със седалище и адрес на управление: гр. Варна, бул. „Х.С.“ № 1, иск с правно основание чл. 86 от ЗЗД за осъждане на ответника да заплати на ищцата мораторна лихва върху обезщетението за неизползван платен годишен отпуск вследствие на незаконното уволнение, начислена за периода от 01.08.2019 г. до 26.04.2023 г. и за разликата над сумата от 1 470,73 лева, до пълния претендиран размер от 1510,61 лева (сбор от 1465,65 лева и 44,96 лева).

Счита, че и така постановеното решение е неправилно и незаконосъобразно. Позовава се отново на допуснати от ВРС грешки. Изтъква, че заповед № 183/21.06.2019 г. е получена от нея на 08.03.2023 г., а исковата си претенция е предявила на 27.04.2023 г. Смята, че давностният срок за предявяване на иска тече от момента на получаване на заповедта за прекратяване на трудовото правоотношение и не е изтекъл към датата на предявяване на иска. Възразява срещу изводите, които е направил ВРС по прилож.е разпоредбата на чл. 176а, ал. 1 от КТ, предвид и разрешението, дадено с решение № 12/2010г. на КС. Позовава се и на разпоредбата на чл. 7 от Директива 2003/88/ЕО на ЕП и на Съвета от 04.11.2003г. и чл. 31, § 2 от Хартата на основните права на ЕС. УМБАЛ не е представила писмени доказателства за отлагането на платения ѝ годишен отпуск. Следователно отлагането остава недоказано. Освен това във вариант 1 от заключението на вещото лице по допуснатата ССЧЕ е установено неползването на платен годишен отпуск от 86 работни дни. Като е приел

вариант 2 и неползван платен годишен отпуск от 50 дни, съдът е постановил незаконосъобразен съдебен акт.

В писмен отговор УМБАЛ „С.М.“ ЕАД, ЕИК *****, със седалище и адрес на управление: гр. Варна, бул. „Х.С.“ № 1, представлявана от изпълнителния директор д-р С.П.А.-А., чрез юрк. П. Р., излага становище за неоснователност на въззивна жалба вх. № 94440/22.11.2024г. Обжалваното решение е правилно и законосъобразно, постановено в съответствие с материалния и процесуалния закон. Действително на едно място в мотивите на обжалваното решение, като начална дата на периода за който е присъдена е мораторната лихва е посочена 08.08.2019 г. вместо 01.08.2019г., но в диспозитивите е посочена вярната дата - 01.08.2019 г. Дори и да не е посочена дължимостта на обезщетение за неползван платен годишен отпуск от 68 дни, то правилно е посочен пълния претендиран размер на обезщетението за 68 дни. Оспорва и излож.те в жалбата доводи и възражения, свързани с погасяването по давност на претенцията на Ж. И. за обезщетение за неползван платен годишен отпуск. Те са недопустими, поради настъпила преклузия, а разгледани по същество са и неоснователни. Цитираното решение № 12/2010г. на КС касае единствено неползвания отпуск до 01.10.2020г. и е неотносимо към спорния годишен отпуск. Всички останали оплаквания се отнасят до решение № ***** г., а не решение № ***** г., предмет на настоящата жалба и вече са излож. в подадената въззивна жалба № 42332/28.05.2024 г.

Моли се да бъде оставена без уваж.е въззивната жалба. Претендира юрисконсултско възнаграждение.

Ж. Ж. И. поддържа изразеното от нея становище в писмени бележки по съществото на спора вх. № 6013/28.02.2025г.

За да разреши правния спор и да прецени правилността на първоинстанционното решение, съдът съобрази следното:

Производството по делото е инициирано по обективно съединени осъдителни искове на Ж. Ж. И., ЕГН ***** срещу УМБАЛ „С.М.“ ЕАД, ЕИК ***** с правно основание чл. 224, ал. 1 КТ и чл. 86 от ЗЗД за осъждане на ответника да ѝ заплати парично обезщетение за неизползван платен годишен отпуск, правото за което не е погасено по давност, в размер на 3878.89 лева, ведно със законната лихва от датата на подаване на исковата молба в съда до окончателното изплащане на обезщетението, както и мораторна лихва в размер на 1431.94лв. за периода от 01.08.2019 г. до 21.03.2023г. и 38.79лв. за периода от 22.03.2023г. до 26.04.2023г.

В хода на първоинстанционното производство е допуснато изменение на претенциите, чрез увеличаване на техния размер, като искът по чл. 224 от КТ се счита предявен за 68 дни и за сумата от 3936,52 лв. Този по чл. 86 от ЗЗД за периода от 01.08.2023 г. до 21.03.2023 г. се счита предявен за сумата от 1465,65 лв., а от 22.03.2023 г. до подаване на исковата молба на 26.04.2023 г. се счита предявен в размер на 44,96 лв. или за целия период от 01.08.2023г. до 26.04.2023г.-сумата от 1510.61лв.

Въведени са твърдения за това, че страните са били обвързани от валидно трудово правоотношение, по силата на което Ж. И. е предоставяла работната си сила на УМБАЛ „С.М.“ ЕАД считано от 02.09.2016 г. Била назначена на длъжност медицинска сестра в клиника по инфекциозни болести считано от 07.09.2016 г. С решение на ТЕЛК от лечебно заведение в гр. Ш. е издадено експертно решение № ***** г. с което била определена 52 % трайно намалена работоспособност по отношение на нея за срок от една година. Представила решението в отдел „Кадри“ при УМБАЛ. След това била поканена на среща с ръководител „човешки ресурси“, на която ѝ била връчена заповед № 201/11.09.2017 г. за прекратяване на трудовия договор, считано от 12.09.2017 г., на основание чл. 325, ал.1, т.9 от КТ. Решението на ТЕЛК не било влязло в сила към този момент. С решение №

***** г. по гр. д. № -***** г. уволнението било признато за незаконно, а ищцата - възстановена на заеманата длъжност. На 21.06.2019 г. било прекратено отново правоотношението, този път на основание чл. 325, ал.1, т.2 от КТ със заповед № 183/21.06.2019 г., която не ѝ била връчена. През периода от 21.06.2019 г. до 21.06.2022 г. посетила два пъти администрацията на работодателя за корекция на записаното в трудовата книжка, но заповедта така и не била връчена. Не ѝ изплатили и обезщетение за неизползван платен годишен отпуск по чл. 224 от КТ. Заповед № 183/21.06.2019 г. ѝ била връчена чак на 08.03.2023 г. с препоръчано писмо с обратна разписка. В нея също не било упоменато начисляване и изплащане на обезщетение по чл. 224 от КТ за времето от 12.09.2017 г. до 21.06.2019 г. Съгласно т.7 от сключения трудов договор № 205/02.09.2016 г. размерът на уговорения платен годишен отпуск бил 32 работни дни – основен 22 дни и допълнителен – 10. За това, че била призната повече от 50 % трайно намалена работоспособност ѝ се полагали още 6 работни дни платен годишен отпуск, съгласно решение на НЕЛК ***** г. Поради това общият ѝ полагащ се платен годишен отпуск бил в размер на 38 работни дни. Последно с фиша за работна заплата от м. септември 2017 г. работодателят ѝ изплатил сума от 405,23 лв. обезщетение за неизползван платен годишен отпуск за 7 дни. За един ден отпуск обезщетението възлиза на 57,89 лв. За времето от 12.09.2017 г. до 21.06.2019 г. има да ползва 67 работни дни, като сумата за обезщетение била в размер на 3878.63лв. С молбата вх. № 3215/15.01.2024 г. е заявила изменението, че полагащият се отпуск е в размер на 68 работни дни /12 раб. дни за 2017 г.; 38 раб. дни за 2018 г. и 18 раб. дни за 2019 г./, поради което дължимото обезщетение е равно на 3936,52 лв.

В отговор на исковата молба ответникът УМБАЛ „С.М.“ ЕАД, ЕИК *****, със седалище и адрес на управление гр. Варна, бул. „Хр.С.“, № 1, представлявано от изпълнителния директор С.А.-А. излага становище за недопустимост на предявения иск, а бъде ли разгледан по същество, го намира за неоснователен. Недопустимостта поддържа с възражение за изтекла погасителна давност. Обезщетение се дължи само за неизползвания платен годишен отпуск, правото на ползването на който не е погасено по давност. В конкретния случай са изтекли повече от две години от края на годината за която се полага този отпуск /31.12.2019 г., защото уволнението било признато за незаконно на 09.05.2019 г./ и поради това ползването му било погасено по давност на 31.12.2021 г. Съответно – правото да се иска обезщетение за дните неизползван платен годишен отпуск също е погасено по давност. Извън горното, общият давностен срок за търсене на обезщетения по КТ е три годишен. Началото на срокът следва да се брои от възникване на правото при прекратяване на трудовото правоотношение. Обезщетението става изискуемо веднага. Следователно давността е започнала да тече в деня, следващ датата на последващото прекратяване на трудовото отношение. Ищцата е имала възможност да заяви иска си в този срок, като на 21.06.2022 г. претенцията за обезщетение вече е била погасена. Неоснователността на иска се обосновава с възражения за това, че практиката на ВКС установява, че работодателят не дължи обезщетение по чл. 224 от КТ за периода на незаконно уволнение при последващо прекратяване на трудовото правоотношение. Тъй като предназначението на платеният годишен отпуск е целеви - за почивка и възстановяване на работната сила, но след като служителят не е престира реално труд и не е работил, не би следвало да му се полага платен годишен отпуск за този период, респ. не се дължи обезщетение за неизползван платен годишен отпуск при следващо прекратяване на правоотношението. Счита за ирелевантно обстоятелството, че ищцата не е била уведомена за последващото прекратяване на трудовото правоотношение по чл. 325, ал. 1, т. 2 от КТ. Ищцата е била надлежно уведомена от ВРС на 06.06.2019 г. за това че е възстановена на заеманата длъжност и в двуседмичен срок може да се яви на работа. От това, че е уведомена лично и не се е явила за заемане на длъжността няма съмнение, че правоотношението ще бъде прекратено считано от деня, следващ края на предоставения срок. Законът не обвързва възникването на правото на обезщетение с датата на връчване на заповедта за последващо прекратяване на трудовото

правоотношение, а единствено с датата на самото прекратяване, като обезщетението става дължимо веднага. Оспорва и претендирания размер. Допълнителни 10 дни платен годишен отпуск над основния размер от 22 работни дни за година на ищцата не се следват, тъй като дължността на ищцата не попада в изчерпателно изброените такива в Наредбата, приета от МС на основание чл. 156, ал. 2 от КТ. Съгласно чл. 4 от Наредбата право на такъв отпуск имат служителите, които действително са полагали труд. Поради това, че ищцата не е извършвала реално труд, то тя не може да се ползва от допълнителния платен годишен отпуск. Претендираният размер на обезщетението за допълнителен платен годишен отпуск в размер на по 6 дни за година също следва да е пропорционален на времето, което се признава за трудов стаж, съответно 2 дни за 2017 г.; 6 дни за 2018 г. и 3 дни за 2019 г. или общо 11 работни дни за периода. Даже да се приеме, че обезщетение се дължи, то не би се следвало за 68, а за 50 работни дни. Моли за отхвърляне на главния и акцесорния иск. Претендира разноски за производството и юрисконсултско възнаграждение.

Съдът, след съвкупна преценка на представените по делото доказателства, както и предвид становищата на страните пред въззивната инстанция приема за установено от фактическа страна следното:

Представен е трудов договор № 205/02.09.2016 г. по силата на който Ж. Ж. И. се е задължила да предоставя работната си сила в полза на МБАЛ „С.М.“ ЕАД. Служителят приел да изпълнява безсрочно в МБАЛ, Втора клиника по инфекциозни болести дължността Медицинска сестра с НКПД 2221-5001, считано от 07.09.2016 г. Страните уговорили пълно работно време с продължителност от 7 часа, ежемесечно заплащане на работна заплата с размер 660 лв., допълнително възнаграждение за трудов стаж и професионален опит 46,50 лв. Изрично уговорили, също, размер на полагащ се платен годишен отпуск от 32 дни-основен 22 дни и допълнителен 10 дни.

Със заповед № 201/11.09.2017 г. на основание чл. 325, ал. 1, т. 9 от КТ така учреденото трудово правоотношение е било прекратено без предизвестие от работодателя. Посочена е причина – установена невъзможност /обективна/ на служителя да изпълнява възложената ѝ работа, поради болест, довела до нейната трайна неработоспособност, въз основа на представено решение на ТЕЛК № ***** г. на I-ви състав на ТЕЛК при „МБАЛ Ш.“ АД. Със заповедта е разпоредено на ищцата да бъдат изплатени обезщетение по чл. 224 от КТ - за 7 работни дни неизползван ПГ отпуск и обезщетение по чл. 222, ал. 2 от КТ в размер на две brutни месечни трудови възнаграждения.

Видно от представения фиш за работна заплата за м. септември 2017 г. на л. 17 по гр. д. 5239/2023 г. ВРС, на ищцата са начислени упоменатите в заповед № 201/11.09.2017 г. обезщетения. За посочените 7 работни дни неизползван платен годишен отпуск на Ж. И. е начислена и изплатена сума в общ размер на 405,23 лв.

С решение № ***** г., постановено по гр. д. № -***** г. на ВКС, IV ГО, е отменено решение № 1262 от 06.07.2018 г. по гр. д. № 1096/2018 г. на Варненски окръжен съд. Признато е за незаконно уволнението на Ж. Ж. И., извършено със заповед № 201 от 11.09.2017 г. на изпълнителния директор на УМБАЛ „С.М.“ ЕАД и е отменена заповед № 201 от 11.09.2017 г. Ищцата е възстановена на заеманата преди уволнението дължност медицинска сестра в УМБАЛ „С.М.“ ЕАД, гр. Варна.

Видно от представената разписката към съобщението до Ж. Ж. И. от 05.06.2019г. по гр. д. № ***** г. по описа на Районен съд Варна (л.46-гърба), връчено лично на ищцата на 06.06.2019 г., тя е уведомена за това, че с решение на ВКС е уважен иска ѝ за възстановяване на предишната заемана дължност. Уведомена е, че има право да се яви на работа в срок от две седмици от получаване на съобщението за заемане на дължността.

Видно от заповед № 183/21.06.2019 г. на основание чл. 325, ал.1, т.2 от КТ е прекратено трудовото правоотношение между УМБАЛ „С.М.“ ЕАД и Ж. Ж. И., считано от 21.06.2019 г. поради това, че уволнението на служителя е признато за незаконно, същата е възстановена на предишната ѝ работа от съда, но не се е явила да я заеме в срока по чл. 245, ал.1 от КТ.

Приложено е уведомително писмо от 20.03.2023 г. от Ж. Ж., изпратено с известие за доставяне № ***** , получено от ответника на 22.03.2023 г. с което ищцата е отправила искане в срок до 31.03.2023 г. да ѝ бъде изплатена парична сума – обезщетение за неизползван платен ГО за периода от 12.09.2017 г. до 21.06.2019 г.

С писмо изх. № ***** г. изпълнителният директор на УМБАЛ „С.М.“ ЕАД е информирал Ж. И., че счита твърденията ѝ, че не ѝ е изплатено обезщетение за неизползван платен годишен отпуск за неверни. Ищцата е уведомена за това, че заповед № 183/21.06.2019 г. ще ѝ бъде изпратена с препоръчано писмо на адрес в гр. Н.П., ул. Ц.Ш. № 60а.

Установява се от приобщените по делото решения на НЕЛК и ТЕЛК №№ ***** г.; ***** г.; и 251/13.04.2021 г. по отношение на ищцата Ж. И. е констатирана прогресираща трайно намалена работоспособност от 50 - 52 до последвала 100 % такава, без необходимост от чужда помощ.

Посредством изслушаната по делото ССЧЕ, извършена от вещото лице Р. С. се установява, че съгласно наличната по делото документация на ищцата се полагат 28 дни основен платен годишен отпуск, както и 10 дни допълнителен платен годишен отпуск – общо 38 дни платен годишен отпуск, а ако не бъде начислен претендирания допълнителен платен годишен отпуск-50 дни. За периода от 12.09.2017 г. до 21.06.2019 г. Ж. Ж. И. не е ползвала платен годишен отпуск. При последващото прекратяване на трудовото правоотношение със заповед № 183/21.06.2019 г. на ищцата не е начислено обезщетение за неизползван платен годишен отпуск. Размерът на остатъка от неизплатеното обезщетение за неизползван платен годишен отпуск е равен на: 3936.52 лева, ако се приеме, че ищцата е имала право на 38 дни платен годишен отпуск и 2 894.50 лева, ако се приеме, че е имала право на 28 дни платен годишен отпуск. Размерът на дължимото обезщетение за забава върху неизплатеното обезщетение за неизползван платен годишен отпуск в размер на 3936.52 лв. за периода от 12.09.2017 г. до 21.06.2019 г. е в размер на 1465.65 лв., а върху сумата от 2 894, 50 лева в периода от 01.08.2019 г. до 21.03.2023 г. е 1077.69 лева. Изслушано в о.с.з. на 03.04.2024 г. вещото лице е заявил, че мораторната лихва за периода от 22.03.2023 г. до 26.04.2023 г., изчислена към сумата от 3936,52 лв. е 44,96 лв., а върху към сумата от 2894,50 лв. - 33,06 лв.

Приобщените по делото заверени преписи - извлечения от трудова книжка № 191 – продължение; фиш за работна заплата от м. юли 2017 г.; болничен лист № ***** г. и болничен лист № ***** г. не носят правно значима информация към предмета на спора.

С оглед така установеното от фактическа страна, се налагат следните правни изводи:

При проверка на валидността и допустимостта на обжалваното решение съобразно чл. 269, пр. 1 от ГПК, съдът не откри пороци, водещи до неговата нищожност или недопустимост.

Предявен е осъдителен иск по чл. 224, ал. 1 от КТ. Според текста на закона, при прекратяване на трудовото правоотношение, работникът или служителят има право на парично обезщетение за неизползван платен годишен отпуск, правото за който не е погасено по давност. Целта на обезщетението е да компенсира служителя за това, че реално не е ползвал полагащия му се отпуск.

Предпоставките за надлежно възникване на правото на обезщетение по реда на чл. 224, ал. 1 КТ са да е било възникнало трудово правоотношение, т.к. претендираната отговорност е договорна, същото да е прекратено, без значение на какво основание и служителят да не е ползвал полагащия му се платен годишен отпуск.

В настоящия случай обезщетение се търси за периода от датата на прекратяването на трудовото правоотношение до отмяната на уволнението с влязло в сила съдебно решение и възстановяването на незаконно уволнения работник или служител на заеманата до уволнението длъжност. Правопораждащ факт на вземането се твърди да е последващото прекратяване на трудовото правоотношение, на основание чл. 325, ал. 1, т. 2 от КТ.

Съставът на ВОС е запознат с каузалната практика на ВКС /решение № 167 от 15.05.2011 г. по к. гр. д. № 1308 / 2010 г. на ВКС; решение № 346 от 26.05.2010 г. по гр. д. № 418 / 2009 г. на ВКС и др./, според която в горната хипотеза работодателят не дължи на работника или служителя обезщетение за неизползван платен годишен отпуск, защото последният реално не е престираал труд, поради което за този период от време за него не

възниква право да ползва платен годишен отпуск.

Съдът, обаче, е задължен от чл. 633 от ГПК да тълкува разпоредбата на чл. 224, ал. 1 КТ в светлината на чл. 7, пар. 2 от Директива 2003/88 на ЕП и на Съвета от 4 ноември 2003 г. относно някои аспекти на организацията на работното време с практиката на Съда на ЕС, предвид решението по съединени дела С-762/18 и С-37/19, съгласно която посочената разпоредба от правото на ЕС не допуска национална съдебна практика, по силата на която при последващо прекратяване на трудовото правоотношение, след като работникът е бил уволнен незаконно и по-късно възстановен на работа, в съответствие с националното право вследствие на отмяната на уволнението му със съдебно решение, този работник няма право на парично обезщетение за неизползвания платен годишен отпуск за периода от датата на незаконното уволнение до датата на възстановяването му на работа.

Въз основа на изложеното, като се взе предвид, че:

- трудово правоотношение е обвързвало страните считано от 02.09.2016 г. - датата на сключване на ТД и е прекратено на 21.06.2019 г., когато е издадена заповед № 183/21.06.2019 г.;

- по делото не е установено посредством насрещно доказване ищцата да е ползвала какъвто и да било платен годишен отпуск през периода от датата на уволнението със заповед № 201/11.09.2017г. до датата на влизане в сила на решение № *****г. по гр.д. № - *****г. на ВКС или да е изплатено обезщетение за това, а изслушаното вещо лице установява, че такъв не е ползван,

съдът приема, че с последващото прекратяване на трудовото правоотношение за Ж. И. със заповед № 183/21.06.2019 г., за нея е възникнало имуществено притезателно право да получи обезщетение по чл. 224 от КТ, изчислено по правилото на чл. 177 от КТ за 68 работни дни, съобразно заключението на изслушаното по делото вещо лице във вариант № 1 и при съобразяване на волята на страните за полагащ се на служителя допълнителен ПГО в размер на по 10 дни годишно над основния такъв, според сключения трудов договор № 205/02.09.2016г. на л. 8 по първоинстанционното дело.

Правният извод налага да бъде обсъдено изявеното с отговора на исковата молба възражение за погасяване на вземането по давност въз основа на специалната норма на чл. 358, ал. 1, т. 3 от КТ.

Понеже възражението е въведено в съдържанието на отговора на исковата молба, то най-напред следва да бъде посочено, че е неоснователно въззивното оплакване, че първоинстанционният съд е нарушил правилото, че давността не се прилага служебно.

В съответствие с разбирането, че погасяването на права /респ. насрещни задълж./ по давност санкционира бездействието на правоимащия субект, законодателят е предвидил началото на давностният срок за предявяване на осъдителни икове по трудови спорове да започва да тече от деня, в който правото, предмет на иска, е станало изискуемо. Изискуемостта настъпва в деня, когато по вземането е можело и трябвало да се извърши плащане по надлежния ред. Вземането за обезщетение по чл. 224, ал. 1 от КТ става изискуемо от деня на прекратяване на трудовото правоотношение.

Сложният фактически състав на прекратяването на трудовото правоотношение, поради неявяване в срок на възстановен на работа служител е завършен с изтичане на срока по чл. 345, ал. 1 от КТ, освен ако този срок не е спазен по уважителни причини. Да се изследва дали определени причини са уважителни е нужно, ако страната, макар и късно, е изявила последващо желание за заемане на съответната длъжност, какъвто не е настоящият случай.

Предвидените в закона последици – прекратяване на трудово-правната връзка настъпват за напред от проявата на този последен елемент от фактическия състав.

Последваща заповед на работодателя, с която се констатира обстоятелствата по чл. 325, ал. 1, т. 2 от КТ има декларативен, а не конститутивен характер. Това е така, защото работодателят не упражнява предоставено му от закона преобразуващо право /да прекрати правната връзка/, а издава акт, с който констатира вече прекратената такава, поради поведението на служителя да не се яви и да заеме длъжността, на която е възстановен на работа. Отношението между страните се счита прекратено с изтичане на срока за явяване на работа. От значение е демонстрираната от служителя в конклюдентна форма воля за непредоставяне за в бъдеще на работната му сила. Като допълнение по този въпрос, съставът на ВРС препраща към мотивите на ВРС на основание чл. 272 от ГПК и посочената правна литература и съдебна практика.

Въз основа на горното Ж. И. е можела да скрепи дължащото ѝ се обезщетение по чл. 224 от КТ с държавна принуда, посредством отправяне на иск до съда да получи плащане на обезщетение в предвидения в чл. 358, ал. 1, т. 3 от КТ срок от 3 години, считано от 21.06.2019 г., изтекъл до 21.06.2022 г. Изпратената на 20.03.2023 г. покана за плащане няма прекъсващ изтичането на давностния срок ефект, защото към този момент давностният срок вече е бил изтекъл, а също така и защото няма характер на изчерпателно предвидените в чл. 116 от ЗЗД юридически факти.

Въз основа на горното, без значение за основателността на иска е кога на ищцата ѝ е била връчена заповед № 183/21.06.2019 г., а свързаните с този факт въззивни оплаквания, вкл. по отношение на изискуемата от чл. 335 от КТ писмена форма за прекратяване на трудовото правоотношение са неоснователни. Настоящият състав намира, че разпоредбата на чл. 176а от КТ, която се отнася до правото на ползване на платения годишен отпуск и последиците от неползването му е неотносим по казуса въпрос и няма да бъде обсъждан.

Неоснователно е и оплакването на въззивницата, че не се е запознала с писмените бележки на ответната страна, представени на съда в о.с.з. на 03.04.2024г. и не е могла да представи пълна писмена защита. От една страна в качеството си на ищца по делото при предоставена възможност за писмени бележки, тя е страната, която първа представя такива и дори да не се е запознала с писмените бележки на насрещната страна, не е нарушено правото ѝ на защита. Тя е могла и да поиска препис от защитата, представена от УМБАЛ „С.М.“ ЕАД. От друга, тя е представила пространна писмена защита, където подробно е изложила собственото си становище по делото, а освен това е разполагала с възможност да подаде въззивна жалба, от която възможност се е възползвала.

Исковата претенция е неоснователна. Първоинстанционното решение № *****г., допълнено с решение № *****г. следва да бъде потвърдено.

Окръжен съд- Варна не намира основание за ревизиране на преценката на ВРС за дължимост на разноски, направени от страните пред първа инстанция. Въззивното оплакване в тази насока е неоснователно. За да улесни достъпа до съд на по-слабата /вкл. имуществено/ страна в отношението, законодателят е предвидил, че работниците и служителите не плащат такси и разноски за производството по делото, съгласно разпоредбата на чл. 83, ал. 1, т. 1 от ГПК. По силата на цитираната правна норма те не заплащат държавна такса за сезиране на съда и разноски за провеждане на съдебното дирене. Затова и съдът вероятно не се е произнесъл по искането за освобождаване от такси и разноски, на осн. чл. 83, ал. 2 от ГПК. Дори и да се приеме, че е дължал произнасяне, правата на страната не са засегнати. Ищците от тази категория-чл. 78, ал. 1 и ал. 2 от ГПК, обаче, не са освободени от задължението да възстановят разходите, сторени от насрещната страна, в случай че неоснователно са предизвикали правен спор, какъвто е характера на отговорността по чл. 78, ал. 3 от ГПК. В случая, за да се защити, насрещната страна е платила възнаграждение за провеждане на ССЧЕ и е претендирала възнаграждение за юрисконсулт в общ размер на 400.00лв., от която 300.00лв. заплатен депозит за вещо лице и определено от съда юрисконсултско възнаграждение от 100.00лв. по реда на чл. 78, ал. 8 от ГПК, вр. чл. 23, ал. 1, т. 1 от Наредба

за заплащането на правната помощ, приета на осн. чл. 37 от ЗПрП.

Не следва преизчисляване на разноските по първоинстанционното дело.

При извод за неоснователност на въззивната жалба, на основание чл. 78, ал. 8 вр. с ал. 3 от ГПК право на разноски във въззивното производство има въззиваемият, тъй като е бил защитаван от юрисконсулт. Размерът на разноските за юрисконсултско възнаграждение, което въззивницата следва да бъде осъдена да възстанови, съдът определя в минимален размер от 100.00лв., при съобразяване на изричното искане на въззиваемия и чл. 23, ал. 1, т. 1 от Наредба за заплащането на правната помощ, приета на основание чл. 37, ал. 1 от ЗПрП.

Воден от горното, съдът

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА решение № *****г., допълнено с решение № ***** г., двете постановени по гр. д. № ***** на 52-ри състав на ВРС, с което с което е отхвърлен предявения от Ж. Ж. И., ЕГН ***** от гр. Н.П., ул. „Ц.И.Ш.“ № 60А, срещу „УМБАЛ „С.М.“ ЕАД, ЕИК *****”, със седалище и адрес на управление гр. Варна, бул. „Х.С.“ № 1, иск с правно основание чл. 224, ал. 1 КТ за осъждане на ответника да ѝ заплати сумата от **3936.52 лева**, представляваща обезщетение за неизползван платен годишен отпуск от 68 дни за периода от 12.09.2017 г., считано от която дата е прекратено трудовото ѝ правоотношение с ответното дружество със Заповед № 201/11.09.2017 г. до 21.06.2019 г. - датата, на която трудовото ѝ правоотношение с ответника е прекратено на осн. чл. 325, ал. 1, т. 2 от КТ със Заповед № 183/21.06.2019 г., ведно със законната лихва върху главницата, считано от датата на подаване на исковата молба в съда – 27.04.2023 г. до окончателното изплащане на задължението; отхвърлен е предявения от Ж. Ж. И., ЕГН ***** от гр. Н.П., ул. „Ц.И.Ш.“ № 60А срещу „УМБАЛ „С.М.“ ЕАД, ЕИК *****”, със седалище и адрес на управление: гр. Варна, бул. „Х.С.“ № 1, иск с правно основание чл. 86 от ЗЗД за осъждане на ответника да ѝ заплати сумата от **1510.61 лева**, представляваща дължимата мораторна лихва върху главницата от 3936.52лв., начислена за периода от 01.08.2019 г. до 26.04.2023 г. и Ж. Ж. И., ЕГН ***** от гр. Н.П., ул. „Ц.И.Ш.“ № 60А е осъдена да заплати на УМБАЛ „С.М.“ ЕАД, ЕИК *****”, със седалище и адрес на управление: гр. Варна, бул. „Х.С.“ № 1 разноски по първоинстанционното производство в размер на **400.00лв.**, на осн. чл. 78, ал. 8, вр. ал. 3 от ГПК.

ОСЪЖДА Ж. Ж. И., ЕГН ***** с адрес: гр. Н.П., обл. Ш., ул. „Ц.Ш.“ № 60 А, да заплати на УМБАЛ „С.М.“ ЕАД, ЕИК *****”, със седалище и адрес на управление: гр. Варна, бул. „Х.С.“ № 1, сумата от **100.00 лева**, представляваща разноски във въззивното производство, на основание чл. 78, ал. 8, вр. ал. 3 от ГПК.

Решението не подлежи на касационно обжалване на основание чл. 280, ал. 3, т. 3 от ГПК.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____

